

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 158

CLEVELAND, O., TUESDAY MORNING, JULY 7TH, 1931

LETO XXXIII—VOL. XXXIII

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev po raznih naselbinah

18-letni Artur Erčul, 2331 So. Sacramento Blvd., Chicago, Ill., se je šel te dni kopat v Belmont Beach. Skočil je v plitvino in si si zlomil tilnik. Ranjki zapuša starše. Bil je član S. N. P. Jednote.

John Vogrič, Chicago, Ill., gl. blagajnik SNPJ, ki je bil pred kratkim operiran, se nahaja še v bolnici in se mu stanje radi neznosne vročine nekoliko poslabšalo, tako, da so bili obiski zabranjeni, toda pravijo zdravniki, da ni posebne nevarnosti. Ponesrečil se je z motornim kolesom rojak John Gorican v Virden, Ill., star 22 let. Rojen je bil v Zagorju, odkoder sta ga oče in mati v naročju prinesla v Ameriko. Med vožnjo proti Springfieldu sta ga podrla dva pijana moška z avtomobilom. Gorican ima zlomljeno nogo in dobil je tudi druge poškodbe. Ostal bo najbrž za vse življenje pohabljen.

V Strabane, Penna., je umrl John Žužek ml. Podlegel je operaciji na vratu. Ranjki zapuša starše.

V Homer City, Pa., je umrl rojak John Rink, doma iz Reke pri Cerknem. Zapuša ženo in sedem otrok.

V Buenos Airesu, Argentina, se je pri avtomobilski nezgodi ponesrečil Josip Kodrič, doma iz Rihemberga. Istotam so se poročili Matija Spaher iz Semičja z Matildo Kofolj, iz Čepovana pri Gorici in Franc Manfreda iz Dornberga z Marijo Cotič.

Poroča se iz Južne Amerike, da žanje znameniti slovenski tenorist Rijavec velike uspehe s svojimi nastopi v Buenos Airesu.

V Pittsburghu, Pa., je umrl v starosti 63 let splošno poznani rojak Vincent Volk. Bolehal je nad dve leti. Zapuša vdovo in šest otrok.

V Little Falls, N. Y., je z največjo odliko izvršila študije na St. Mary's College Miss Mary Keržič, ki je registrirana bolniška strežnica. Naredila je s študijami popolen rekord, kot ga nima nobeno drugo dekle v državi. Iskrene čestitke!

Iz Ljubljane

Iz Ljubljane pošiljati pozdrave Mrs. Breskvar in hčerka Frida. Frida, ki še nikdar prej ni videla domovine svojih staršev, pravi, da v Ljubljani ni tako živo kot v Clevelandu. — Saj menda res ni!

Pozdravi g. Fona

Iz Celja, na lepem štajerskem, pošilja pozdrave naš prijatelj Mr. Vekoslav Fon vsem svojim znancom v Clevelandu. Lepa hvala, captain!

Iz Pariza

Mr. Anton Grdina in družba se oglašajo iz Pariza na potu v domovino. Pravi, da so imeli prav izvrstno vožnjo. 26. junija so dospeli v Ljubljano.

V domovino

Jeronim Gržinič in Frank Longar se podata v petek na obisk v staro domovino. Srečno pot obema!

* Obrežne parobrodne družbe so znižale ceno prevoznini za 50 procentov.

* Osem oseb v čolnu na Ottawa reki, Ontario, je včeraj vtonilo.

* Mrs. Woodrow Wilson, vdova po ranjkem predsedniku, je dospela v Berlin.

Je ukradel bicikelj in čez 12 let se je skesal in se izpovedal oblastem

"Pravkar sem prišel peš iz države Alabama," se je izjavil neki moški, majhne, čokate postave, ki je došel včeraj na centralno policijsko postajo. "Vso pot sem hodil in yzelo me je dva tedna. In sedaj sem tu, — da me aretirate!" Policijski obrzi so postali resni. Toliko umorov v Clevelandu zadnje dni, toliko nesreč, in sedaj prihaja še ta moška nesreča iz Alabame. In možak je začel nadalje pripovedovati: "Vidite, gospodine, je policaji, stvar je taka-le: V naše mesto, v Bouthan, Alabama, je prišel misijonar, ki me je pregovoril, da sem zapustil pot zločinov in se poboljšal. In posebno ena stvar me je skelela zadnjih dvanajst let. Pa sem sklenil, da si očistim vest. Prišel sem v Cleveland. Moje ime je Herbert C. Belcher. Star sem 37 let. Bilo je pred dvanajstimi leti v Clevelandu. Prijel me je nekdo in — — —" Policijski so nategnili ušesa. Saržent je prijel za pero, da zapiše grozno vest o umoru. "Ukradel sem ga!" Saržent se stresle po vsem telesu. "Kaj ste ukradli?" vpraša. "Bicikelj," odvrne moški. Policijski se spogledajo. Pokličejo poročnika in v trenutku je bil sestavljen sodni zbor. Belcher se enkrat pove svoj greh. Poročnik ga vpraša, če je kdaj še kaj drugega ukradel. "Da," odgovori Albamec žalostno, "tri melone sem odnesel nekemu garmerju!" Policijski poročnik se popraska za ušesi. "Well," reče, "mogoče bi melone zgnile, ako ne bi bile odnešene. Človek, odpuščen ti je, vrni se mirno domov in nikar ne kradi več!" Zarečega obraza je Belcher odkorakal s policijske postaje in zopet nastopil daljino pot proti svoji domovini. Njegova vest je sedaj čista.

Posledice Schmeling- Stribling rokoborbe

Girard, Kas., 6. julija. Profit Ramey in Frank Misnik sta debatirala glede Schmeling-Stribling rokoborbe. Prišlo je do spopada. Prijatelji so ju ločili. Pozneje sta se pa zopet spoprijela. Ramey je bil za Schmelinga, Misnik za Striblinga. Danes se nahaja Ramey v zaporu, ker je Misnika ubil. (Op. ured. V Girard, Kas., in v okolici je mnogo Slovencev. Mogoče je ubiti Misnik Slovence?)

Kdo je?

Policijski v Maple Heights je dobila včeraj nekega nepoznane moškega ležati na cesti. Ko ga je prišla, je bil tako divji, da so ga morali zvezati. Bil je silno pijan. Toda kdo je ta človek, policija še ni mogla dognati.

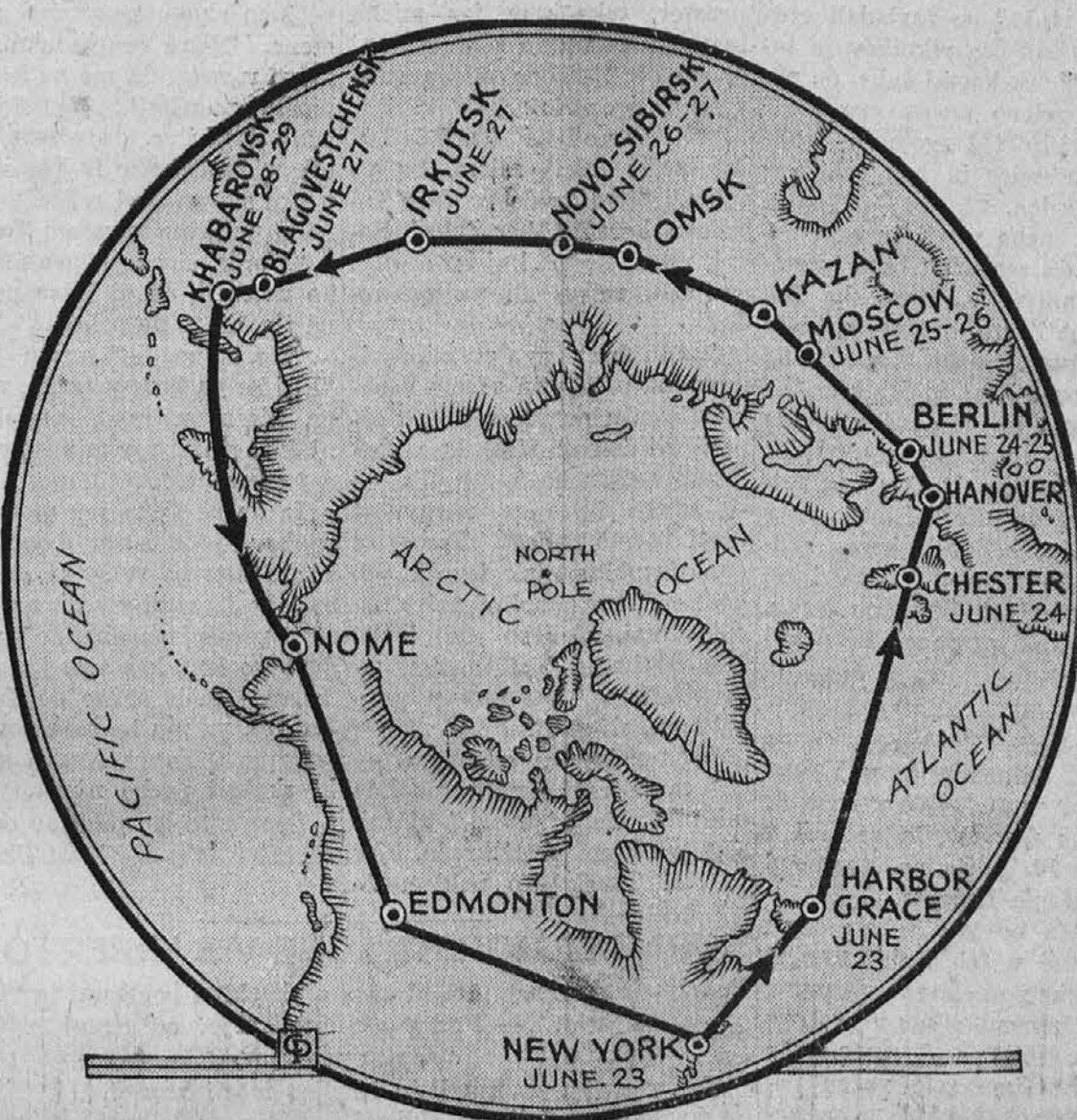
Euclid Rifle Club

Danes večer ob 8. uri se vrši redna seja Euclid Rifle kluba v Slovenskem Domu na Holmes Ave. Treba je ukreniti radi piknika in druge zadeve, naj se torej vsi člani udeležijo.

Na farmah

Stotine in stotine naših rojakov se je nahajalo preteklo soboto in nedeljo na farmah v Madisonu in Genevi, katere lastujejo naši prijazni slovenski farmerji. Zlasti je tam mnogo mladine na počitnicah.

Kako sta Amerikanca Gatty in Post poletela okoli sveta

Škofj in filmski igralci ter ravnatelj v ostrem medsebojnem sporu

New York, 6. julija. — Protestantovski škofje so začeli zadnje čase ostro napadati filmske proizvode, češ, da so nemoralni in naravnost ključje zločinom. Ti isti škofje, oziroma njih predniki, so pred leti na enak način začeli napadati saloone in opojno pijačo, češ, da so salooni vzrok vsem zločinom, in če bo upeljana prohibicija, dobimo v Ameriki nebesa. Potek dogodkov je dokazal, da so se protestantovski škofje in voditelji zelo motili. Danes je več zločinov kot kdaj prej, ko imamo prohibicijo. Ker prohibicija ne vleče več, so se škofje spravili nad premikajoče slike in silovito napadajo Williama Haysa, generalnega ravnatelja filmskih proizvodov v Ameriki, enega prvi republikanskih politikarjev. Njemu očitajo, da dovoli, da prihajajo v javnost vsakovrstne nemoralne slike, in dočim je obljubil deset procentov dobička od nekih gotovih verskih slik, je Hays na vse to pozabil. Hays pa odgovarja škofom, da bi se radi vtikali v filmsko industrijo in cenzurirali proizvode, tako da bi javnost videla samo slike, ki odgovarjajo željam in idejam protestantovskih škofov. Debatata med generalnim ravnateljem industrije premikajočih slik in med temi protestantovskimi škofi, je vzbudila mnogo zanimanja v Ameriki.

"Mrtvi" Smuk

Vsak dan, tekotom zadnjih dveh tednov, pridejo v urad trije ali več rojakov, ki pravijo: "Ali je res Smuk umrl?" Ne pomnimo še slučajev, o katerem bi se toliko govorilo kot ravno o Mr. Smuku, ki se nahaja v bolnici. Ljudje, berite časopise, v njih bo že pravočasno poročano, kako in kaj. Razširjati novice o smrti, predno slednja pride, ni lepo.

Gradnja nove slovenske cerkve se bliža izvršitvi

Postaviti v slovenski naselbini v Clevelandu stavbo, ki bo veljala \$300,000, poleg vsega, kar bo veljala notranja oprema, je pač največje podjetje, kar so ga še spravili skupaj ameriški Slovenci, odkar bivajo v Zedinjenih državah. To je zgradba nove cerkve sv. Vida, največje slovenske župnije v Ameriki. Velikostna stavba je sedaj pod streho, in kot zadnje delo je arhitekt določil zgraditev dveh mogočnih stolpov, ki bosta gotova nekako v treh tednih. Vse izgleda, kot da bo poslopje v resnici oktobra meseca pripravljen za svoj namen. Cerkvena zgradba je nekaj veličastnega. V resnici je žal, da fasada ne gleda na St. Clair Ave., kajti poslopje je v resnici kras ne samo naselbine, pač pa vsega mesta, toda po dobro premišljenih načrtih je moralo tako priti kot je. Eden sicer želi tako, drugi drugače, tretji zopet obrača drugam, toda ker vsi skupaj vemo, da vsakemu se ne more ugoditi, je pač tako dobro kot je. Čudimo se le darežljivosti našega naroda, s katerega pomočjo, pod vodstvom skrbnega župnika Rev. Ponikvarja, je bilo mogoče, da bo slovenska cerkev ena najlepših cerkev v vsej državi.

Na obisku

Iz Sheboygana, Wis., so prišli na obisk v Cleveland: Mr. in Mrs. Ribič in Mr. Tony Agreš. Obiskali so družino Joseph Mertnart na Norwood Rd. in družino Rozi Erjavec na 175. cesti. Sheboygančani se prav lepo zahvaljujejo za prijazen sprejem in postrežbo, in tudi farmarjem Anton Leopold in Franku Gerlica.

Obletnica

V sredo, 8. julija, se bo v Marijini cerkvi v Collinwoodu brala sv. maša zadušnica za pokojno Mary Bukovec ob priliki prve obletnice njene smrti. Opravilo se vrši ob 8. uri. Prijatelji ranjke so prijazno vabljeni.

Jezus Kristus ne bi mogel postati ameriški držav- ljan, pravi pastor

Ako bi Kristus prišel v Ameriko in naredil prošnjo, da postane ameriški državljan, tedaj bi mu ameriške sodnije zavrnile prošnjo, in Kristus ne bi mogel postati ameriški državljan, tako je izjavil Rev. Crawford, protestantovski pastor v Clevelandu, v svoji pridigi preteklo nedeljo. Pastor Crawford je izjavil, da če bi Krist prišel v Ameriko, tedaj bi ga ustavili na Ellis Islandu. Naša najvišja sodnija, ki začne vsako zborovanje z molitvijo, katero nas je učil moliti Krist, bi morala, ako bi bila dosledna svojemu prepričanju, odrediti Kristu ameriško državljanstvo. Ako ne verujete temu, tedaj berite novi testament in najnovejšo odločitev najvišje sodnije, ko profesor MacIntosh ni mogel dobiti ameriškega državljanstva, ker je izjavil, da se ne bo boril v vsaki vojni, katero napove ameriški kongres. Mi Amerikanci smo v resnici izvanredni narod. Ključje nas krščanski narod, toda naše postave so take, da ustanovitelj krščanstva ne bi mogel postati ameriški državljan. Krist je učil mir, ljubezen, spravo, govoril je neprestano proti sovraštvu in vojni. Ako bi Krista vprašali, če se bo boril za Zedinjene države, bi odgovoril, da ne bi prelival krvi v vojni, in državljanstvo bi mu bilo odrečeno. Tako je torej krščanstvo ameriškega naroda. Mi imamo v Ameriki tisoč milijonov bušjev pšenice, ki bo uničena, ker jo je odveč. To pšenico bi na primer poslali stradalajočim Kitajcem, ki lakote umirajo, pa bi več pridobili na ljubezni in ugledu kot z vojnimi ladjami, katere pošiljamo proti Kitajcem!

Industrijalec umrl

V Clevelandu je včeraj umrl Julius Feiss, eden najbolj poznanih industrijalcev, ki je storil mnogo dobrega za siromake.

Francija se je končno po- dala in sprejela ameri- ški moratorij

Washington, 8. julija. — Zadržanost se poroča iz Washingtona, da je predsednik Hoover naznanil, da so sedaj vsi odločilni narodi sprejeli pogoje moratorija, kakor ga je predlagal predsednik Hoover. Moratorij bo veljaven od 1. julija naprej, toda glede Zedinjenih držav ga mora kongres najprvo šele potrditi. Predno pa je Amerika pridobila Francijo na svojo stran, pa je bil položaj jako slab, in o katerem poroča brzojavka sledeče:

Washington, 6. julija. Predsednik Hoover nikakor ne želi, da se uresniči načrt, predlagan po francoski vladi, da dobi komisija ekspertov proste roke, da diktira glede posameznih točk mednarodnega moratorija. Iz Pariza je dospelo tozadevno poročilo, nakar je predsednik Hoover, ki se je nahajal za praznike izven mesta, v svojem gospodarskem stanu ob Rapidan reki, takoj zapustil počitniški prostor ter se odpeljal v naglici v Washington. Visok uradnik državnega oddelka vlade je izjavil, da je prišla zadeva moratorija do najbolj težavne točke. Amerika in Francija se nista do danes niti v Principu dogovorili glede moratorija. Francija zahteva, da Nemčija še nadalje pošilja z Francijo razne izdelke na račun vojne odškodnine. Teh izdelkov dobijo Francozje približno za 25 milijonov na leto. In za teh 25 milijonov sedaj gre, predno se more priti do zaključka. Ameriška vlada je pri volji, da francoska vlada dobiva še nadalje nemške proizvode na račun vojne odškodnine, toda zahteva pa, da Francija nemudoma posodi toliko denarja, kot je dobila vrednosti v blagu, nemški državi zopet nazaj. Tu je sporna točka, glede katere najbrž ne bo prišlo do sporazuma.

50,000 Slovakov

Od preteklega četrtega do pondeljka se je mudilo v Clevelandu okoli 50,000 Slovakov iz vseh krajev Zedinjenih držav, ki so prišli sem na božjo pot h kapelici Naše Gospe Lovške v Bedfordu. Preteklo nedeljo, ko je bilo zbranih 20,000 Slovakov okoli kapelice, so slišali celo radio govor iz Slovaške, katerega je imel poznani slovaški narodni borec, župnik Hlinka v stari domovini. Govor je bil poslan po kratkih valovih potom postaje HORA, in se je dobro slišal v Clevelandu.

Sulzmanna odstranijo?

Nasprotniki gemblanja so začeli s prvimi koraki, da odstranijo šerifa Sulzmanna iz njegovega urada. Trdijo, da Sulzmann pristupi dirkanje, gemblanje, rokoborbe in enako, kar je protipostavno. Največji nasprotnik Sulzmanna je neki Charles Hubbell, znan fanatik v Clevelandu, in Harvey Yoder, načelnik prohibicionistov.

Po dolgih letih

Včeraj večer nas je obiskala po 17. letih odsotnosti iz Clevelanda Mrs. Julija Mohar, soproga našega bivšega raznašalca Josip Moharja. Prišla je iz Montane. Nastanila se je pri sinu, Josip Moharju. Jutri poročamo malo več o tem zanimivem obisku.

Rusija priznava svojo zmo- go in bo skušala upeljati nov sistem vlade

Moskva, 6. julija. — Joseph Stalin, vsemogočni gospodar in diktator boljševiške Rusije, naznanja, da bo Rusija uvedla revolucionarno izpremembo v vladi, kar bo privedlo do nekakega sporazuma med socializmom in kapitalizmom. Stalin je v posebnem govoru pred ruskimi industrijalci navedel šest točk novega programa, kateremu bi morala slediti Rusija, ako hoče imeti večji napredek in boljše ime med narodi sveta. Teh šest točk je: 1. Delavske plače v Rusiji se morajo zboljšati, in te plače morajo odgovarjati načinu in vrsti dela. 2. Več poljedelskih delavcev se mora privabiti v industrijo, ko na poljih ni treba več toliko delavcev kot prej radi modernih poljedelskih strojev. 3. Odprava "neodgovornih metod" napram delavstvu v industrijah. 4. Delavci morajo dobiti svojo lastno inteligenco, razliko med izurjenimi in neizurjenimi delavci. 5. Specialisti starega reda (kapitalističnega) morajo dobiti več vpoštovanja, da se jih privabi k sodelovanju pri napredku industrije. 6. Upelje naj se "delo od komada," kar daje večji razvoj posameznim delavcem večji produkciji. Nasveti Stalina so izzvali cel furor med komunisti radikalnega kova. Očitajo mu, da vodi Rusijo iz Leninevega socializma v pravi kapitalizem.

S kladivom nad moža

Ko sta se Antonio in Josephine Mercurio, prvi star 55 let, žena pa 51 let, pripravljala včeraj za proslavo srebrne poroke, je ženska naenkrat prišla za težko kladivo in pobila svojega moža na smrt. Zakonski par stanuje na 3305 E. 139th St. Ko je bila ženska aretirana, je izjavila policiji, da je ubila moža, ker se je bala, da jo bo on ubil. Povedala je, da je bilo 25 let njenega zakonskega življenja v večini — pekel. Mož je bil vsak dan pijan in je neusmiljeno mučil svojo družino. 22-letna hči Jean in 18-letna Rose sta podprli mater v njenih izjavah. Mercurio je prišel pozno popoldne domov pijan. Žena in otroci so že bili v postelji. Začel je razsajati po hiši. Potem se je vlegel k ženi in ji pripovedoval, kako jo bo ubil. Z nožem ali z revolverjem. Mož je zaspal, žena je pa vstala in šla po kladivo, pet funtov težko. Udarila ga je po glavi. Mož se je premaknil. Udarila je zopet dvakrat, in mož se je vsedel v postelji. Udarila je še trikrat, in mož je bil mrtev. Prepričana je bila, da če ga ne ubije, da bo on njo. Njen mož je v letu 1910 ubil njenega brata, za kar je bil dve leti v zaporu. Žena je medtem dobila razpoko, toda ko se je vrnil mož iz zaporov, jo je z grozno smrti prisilil, da se je vrnila zopet k njemu. Sledila so nadaljnja leta groze in mučenja, dokler ni končno naredila koraka, ki jo je pripeljal v zapor, moža pa v grob.

Izvanredna seja

Opozarja se vse pevce družstva "Soča," da se vrši nocoj večer ob 8. uri izvanredna seja v navadnih prostorih. Ker je zelo važno, se prosi, da ste gotovo vsi navzoči. — Tajnik.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NARODNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto ...\$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
4117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 8628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83 No. 158, Tues., July 7th, 1931

NOVA POSTAVA ZA ŽENSKO V INDUSTRIJI

V sredo, dne 1. julija, je postala pravomočna nova postava, ki določa 48-urni delavni teden za ženske, zaposlene v raznih trgovinskih ustanovah. Pričakujejo, da bo ta amandament ali dodatek k delavski postavi zadovoljil tako delodajalce kakor uslužbenke, odnosno uslužbenke. Osnutki te postave so bili izvršeni na konferencah, ki jih je aranzirala Miss Frances Perkins, in katerih konferenc so se udeležili predstavniki organizacij delodajalcev, predstavniki Women's Trade Union League in Consumers' League v New Yorku. Neki tozadevni dodatek je bil prejet že lansko leto, toda ga ni bilo mogoče uveljaviti.

V različnih malih in velikih trgovinah, v department trgovinah in v raznih trgovinah, kjer se prodajajo samo gotovi predmeti, je toliko različnih del, da je bilo treba to postavo natančno proučevati in študirati. Uslužbenici zahtevajo privilegij nadurnega dela ali "overtime" v času, ko se jemlje inventar; ženske pa zahtevajo, da ne sme biti ogroženo njihovo zdravje vsled predolgi delovnih ur ali vsled navalov, ki nastanejo na primer o božiču in ob podobnih prilikah.

Nova postava določa torej 47-urni delovni teden za ženske s pravico nadurne plače, če se dela več kot 48 ur na teden.

Načinov, da se uveljavi ta 48-urni delovni teden, je več, in lastnik trgovine si lahko izbere poljubni način, po katerem naj bi delale ženske, ki so pri njem zaposlene, toda ne sme pa teh načinov premenjavati, temveč se mora držati onega, katerega je prvotno določil. Če naprimer določi po osem ur dela na dan za ves teden, se mora tega držati gotovo dobo. Če pa, recimo, po šestih mesecih, izprevidi, da bi bil kak drugi način boljši, tedaj mora obvestiti Industrial Commissionerja, da bi rad upeljal 49 in pol ur dela na teden, to pa samo v slučaju, če je en dan v tednu samo 4 in pol delavnih ur dolg. Overtime se plačuje na podlagi plač, ki jih prejema delavci, oziroma delavke.

Pri novi postavi so bile tudi natančno preštudirane in izdelane vse protektivne mere. Ne glede na to, kakšna potreba se pojavi, ne sme nobena ženska delati več kakor deset ur na dan in delavni teden ne sme presegati 54 delovnih ur. Kjer je upeljan v tednu polndnevni delovni praznik, kakor na primer ob sobotah, tam ni dovoljeno tega dne delati overtime. Ako trgovec oziroma delodajalec izprevidi, da bo nastal v trgovini naval in da bo treba delati overtime, tedaj mora to pravočasno naznaniti svojim uslužbencem in kopijo te notice mora vložiti v uradu Industrial Commissionerja štiri ure prej, preden se nadurno delo prične.

Predstavniki trgovinskih uslužbencev in uslužbenk so izrazili svoje zadovoljstvo nad to novo postavo, ker so mnenja, da je bil končno vendar uveljavljen zakon, ki bo res skrbel za njihove interese kakor tudi za interese delodajalcev.

Želeli je, da bi bila ta nova postava res v splošno zadovoljstvo trgovinskih nastavljenec, ki so bili dozda res veliki reveži ter so morali delati od ranega jutra, pa do pozne noči. To se je opazilo zlasti v takozvanih "verzihih trgovinah," kjer imajo uslužbenici veliko odgovornost, polne roke dela, pa skoro nobenega počitka.

D O P I S I

Večer pred odhodom parnika — Dodatno k mojemu prejšnjemu poročilu, naj dodam še sledeče vrstice: Po nekaj dneh vožnje na sinjem morju, ki je kolikor toliko vplivalo na one potnike, ki morja niso vajeni, čeravno je bilo morje jako mirno, je zadnje dni postalo tako živahno na parniku, da je preselilo vse zabave, ki se vrše v lepih hotelih na suhem. Danes so nam prišle naznanit morske ptice, da se bližamo suhi zemlji. Zavila nas je tudi gosta megla, vsled česar je moral parnik zmanjšati svojo brzino in dajati venomer signale. Sicer pa nismo videli ali srečali na vsem potovanju kake stvari.

Parniška družba pa tudi gleda, da potnike zadovolji. Napravljajo posebne pojedine in prireditve tako, da se ne pogreša ničesar. Tako smo imeli sinoči skupno fino večerjo v tretjem razredu, da nes pa vsi skupaj v 2. razredu. Vsa večer se vrši ples pozno v noč. Ženske so v svili, kadijo cigarete in čisto malo je manjkalo, da je ni prižgala še moja žena. Tako

Anton Grdina.

Garrettsville, O.—Prišel je polni čas, ko človek rad pohiti v zeleno naravo, ko se ti priklanja od vseh strani rumeno žito klasje v jutranji pozdrav. Spominjamo se z radostnim srcem nazaj v naša mlada leta, ki smo jih preživeli v stari domovini, kako smo se kot pastirji veselili poletja: čez hribe in doline se je razlegala naša pesem. V grmovju smo iskali ptičja gnezda in hodili v njive po krompir, da smo ga pekli. Brezskrbno življenje nam je teklo in nikdar nam ni prišlo na misel, da imajo naši starši z nami skrbi za vsakdanje življenje.

Tudi tukaj so zavladali goriki dnevi in čas piknikov je tukaj. Človek komaj čaka, da pohiti v zeleno naravo na sveži zrak. Ptički žvrgole in drobne svoje pesmice in nas vabijo v gozdni zelen.

Tudi mene veseli in sem ponosen, da sem član tako izvrstne organizacije, Slovenske Dobrodne Zveze, in sicer spadam k društvu Bratska sloga št. 32 v Warren, O. Društvo izvrstno napreduje in pri društvu vlada res prava bratska sloga. Kdor še ni član tega društva, mu priporočam, da pristopi in bo prav zadovoljen. Zapeli bomo skupaj kako veselo, da ne bodo Amerikanci v Warrenu rekli, da smo kaki zaspanci. Pozdravi Andy Shine.

Cleveland (Newburg), O. — Prosim, da priobčite v Vašem listu par vrstic glede prireditve Hinjskih faranov, ki se vrši v nedeljo 12. julija na Raymond St. v Maple Heights.

Mogoče bo kdo rekel: čemu prireditve v teh slabih časih? Res, slabe so delavske razmere, če pa vzamemo stvar v pretes, bomo mislili pa drugače. Ta prireditve ima zelo važen pomen in vzrok, ker gre za požarno brambo rojakom v stari domovini. Stvar bo stala rojake mnogo denarja, zato je prav, da jim tudi mi malo priskočimo na pomoč. Mogoče bo kdo rekel: "Jaz nimam ničesar tam in kaj bodo z brizgalno?"

Pri številnih požarih v stari domovini se je že prigodilo, da so si mogli rešiti samo svoje življenje, vse drugo pa je postalo žrtev požara. Kako naj si pa ljudje pomagajo v takem slučaju brez zadostne priprave? Ljudje so nosili v škafih vodo, metali zelje iz kadi in sploh vse, kar je bilo mokrega, v ogenj. Toda kaj zaleže taka malenkost v silnem požaru! Prišla pa je požarna bramba iz žužemberka in iz Starega loga in tem se je bilo zahvaliti, da se je rešilo, kar še ni bilo uničeno.

Zato pa so naši ožji rojaki v stari domovini sklenili, da si omislijo brizgalno. Žrtvovali bodo mnogo denarja v ta namen in naša dolžnost je, da jim tudi mi priskočimo na pomoč. Zato pa, kar nas je tukaj, pridimo skupaj v nedeljo in nihče naj ne izostane. Odbor se je potrudil, da bo za vse dovolj zabave in postrežbe: jedi in pijače. Sadarjev kvartet pa bo igral, da se bo vse vrtilo.

Ta dan je dan nas vseh, zato pridimo skupaj rojaki iz naših fare in iz sosednih fara. Pozabimo za en dan vse težkote in poveselimo se skupaj, obenem pa bomo storili mnogo koristnega, ker bomo pomagali svojim rojakom v stari domovini. K obilni udeležbi vas prav vljudno vabi

Odbor.

Caudersport, Pa.—V št. 153 Ameriške Domovine sem bral v Jakatovi koloni, kako je imel neki clevelandski lovec opravka z medvedom v pennsylvanski gozdovih. To me je spomnilo na smolo, ki jo je imel pretečeno zimo clevelandski lovec T. Smole v Pennsylvaniji. Smole pa ni imel z medvedom, ampak s srnjakom.

Nekega lepega in jako mirnega jutra se odpravimo jako zgodaj na srnjake. V družbi smo bili: Tone Baraga, nekaj Ame-

ričanov in pa jaz. Vsi smo bili dobro razpoloženi in kako ne, ko je pa vsak imel seboj dober prigrizek in v zadnjem žepu je vsak skrbno pazil na steklenico. Biti je moralo kaj posebnega v steklenici, ker se je vsak od časa do časa prijel na žep, če je steklenica še v svojem položaju. Na vsako toliko časa se je ta ali oni ustavil, vzle steklenico iz žepa in pogledal skozi njo na nebo, kakšno bo vreme ta dan.

Ko pririnem lovec do čakališča, jim razdelim in odkažem vsakemu svoj prostor. Tonetu Baragi izberem posebno dober prostor, tako sem jaz mislil, in mu naročim in zabičim, naj dobro pazi. Tone mi samozavestno odgovori:

"Nič se ne boj! Tudi če hudič pride tukaj mimo, bo po njem." Meni je dobro dela Tonetova korajža, ker tukaj človek nikoli ne ve, kaj bo srečal: srnjaka, volka, ali pa medveda.

Jaz in dva druga pa napravimo velik ovinek in gremo hramim lovce gonit srnjake skupaj. Ni dolgo trajalo, ko vzdignemo velikanskega srnjaka, ki si izbere bližnjico naravnost proti Tonetu Baragi. Komaj se nam izgubi srnjak izpred oči, ko zaslišimo silno ofenzivo na oni strani, kjer so stali lovci. "Ga že imajo!" si mislim, pa zavpijem:

"Tone, ali ga imaš?"
Toda nobenega odgovora. — "Tu mora biti nekaj narobe, da mi nihče ne odgovori," si mislim, pa grem proti kraju, kjer je stal Tone. Ko pridem do

BURNE DEMONSTRACIJE V BARBERTONU, Policija je razbila protestni shod s plinskimi bombami in "black-jacki." — Pretepanje časnika od strani nadutih policajev.

Kakor smo v našem listu že niso mogli naprej. Dalje v parku pa so se Jennie in njeni spremljevalci pravljali, da nadaljujejo s svojim shodom. Nastal je splošen pretep, tekem katerega so pričeli padati udarci blackjackov po glavah ljudi.

Komunistinja Jennie je stopila spet na zabojo, da bi govorila, takrat pa treščil nadaljna plinska bomba ob zabojo.

Časnikarji so pričeli snemati slike. "Prokleti časnikarji!" je zaklical neki policaj.

"Razbijte jim aparate in dajte jim po buticah!" je zaklical neki drugi "mož postav." Barbertaini mestni očetje so namreč sovražno razpoloženi napram časopisju, ker se je slednje zavzelo za zamorskega delavca Louis Alexandra, katerega je baje svoječasno policija neznanomak odvedla; časopisje je takrat v svojih uredniških člankih naglašalo ustavne pravice državljanov in pravice svobode tiska in govora.

Policaji so za hip pozabili komunistin in vsa njihova jeza se je obrnila proti časnikarjem. Prva njihova žrtev med časnikarji je bila Frank Demshaw, katerega so policaji pretepli, njegov aparat pa vrgli v jezero. Prihodnji, ki je moral občutiti jezo vsemogočnih barbertonskih policajev, je bil njegov tovariš Ed Cunningham. Njegova glava je bila v hipu vsa krvava.

Dalje gori ob jezeru pa je komunistinja Jennie zopet govorila in rekla:

"In ti ljudje hočejo biti čuvvarji postave. . . Samo pogledajte te umazane. . ."

Spet je padlo nekaj plinskih bomb. Po glavah so zopet začeli tolči blackjacki in komunisti so bili razpršeni.

Policaji so zaprli več oseb, med njimi tudi 32-letnega P. Mayerja, stanujočega na 957 Shannon Ave., katerega so neusmiljeno pretepli.

Množica je sledila policajem do mestne hiše, kjer se nahajajo tudi občinski zapor. V mestni hiši sta čakala izida demonstracij župan S. A. Decker in načelnik policije, Fred Wertz. Pred mestno hišo se je zbralo stotine meščanov.

njega, ga še enkrat vprašam: "No, Tone, ali si ga?" "Vraga sem ga," odgovori Tone. "Jaz ga nisem, a on bi bil kmalu mene." In potem mi pove celo stvar od konca do kraja:

"Nekaj časa stojim na prostoru, ki si mi ga dokazal, pa sem kmalu postal jezen. Namreč vode ježen, ne pa kakor si morda ti tolmačiš. V bližini vidim bister studenček, pa se sklonim, da se napijem dobre vode. Ravno pa, ko se sklonim k vodi, zašumi v grmovju in v tistem hipu plane iz gošče kot gora velik srnjak in se zaleti v velikem skoku naravnost preko mene. Hitro sem vtaknil vso glavo v vodo, da me ne krče parklji po ušesih. To se je vršilo tako hitro, da nisem utegnil pobrati puške in poslati srnjaku svinca med rebra."

Pa prijazno vprašam Toneta: "Morda si se pa srnjaka tako ustrašil, da si hitro počel na tla, da te ne pohodi?"

"No, tako je," pravi Tone. "Kaj se ga bom ustrašil, nič se ga nisem ustrašil, ampak srnjak je prišel par minut prezgodaj do mene."

In da se Tone res ni bal srnjakov, je dokazal drugi dan, ko je ustrelil velikega srnjaka in tako izbrisal madež na svoji časti prejšnjega dne. Če pa kdo dvomi o tem, kar sem jaz povedal, naj se le obrne do Toneta Barage, pa mu bo sam povedal, kako so v Pennsylvaniji srnjaki skakali preko njega.

Sprejmite lep pozdrav od lovca, Matt Pluta, R. D. 5

K županu sta takoj stopila dva časnikarja ter ga vprašala, če so ljudje, ki so tako neusmiljeno bili z blackjacki, člani policijske sile.

"Jaz ne vem," jim je odgovoril župan.

"Kaj, ali mislite morda reči s tem, da ne poznate svoje lastne policije?" sta pikro vprašala časnikarja župana.

"Ne, to niso policaji," je odgovoril končno župan.

Župan je potem priznal časnikarjem, da je bilo zapriseženih nekoliko posebnih policajev, toda rekel je, da ne ve, kdo so slednji in koliko jih je. "Ne vem njihovih imen ali naslovov, toda toliko je gotovo, da so vsi pošteni in dobri državljani," je dejal župan.

Louis Engdahl, generalni tajnik International Labor Defense organizacije, iz New Yorka, ki je imel biti glavni govornik, je izjavil:

"Napad s plinskimi bombami, ki ga je organizirala barbertonska mestna administracija napram delavskemu protestu radi izginotja Louis Alexandra, zamorskega delavca, ne bo zamislil usta poštememu delavstvu, podpirajočemu zahteve International Labor Defense organizacije."

"Proti administraciji bodo takoj vložene pritožbe, s katerimi se bo zahtevalo od gubernorja države, da se odstranijo iz uradov sedanji administratorji in da se jamči državljanom ustavnih pravic svobode tiska in govora."

"Bilo je jasno, da je več kot 5,000 ljudi, ki so se zbrali v parku, simpatiziralo z zahtevami delavcev. Množica državljanov je nameravala mirno demonstrirati, toda bila je razglašena s plinskimi bombami in z udarci blackjackov."

"Barbertonski terorizem se bo izvedel po vsej državi in prvi protestni shod proti temu terorizmu se bo vršil na Public Square v Clevelandu."

Te demonstracije so posledica izginotja zamorskega delavca Louis Alexandra, ki je tajinstveno izginil v jutru 4. februarja, ker se ni pokoril ukazu policije, da zapusti mesto.

Prvi protest proti njegovemu izginotju je bil popolnoma ignoriran, in komunisti, ki so videli, da se jim sedaj nudi prilika, so razglasili, da je bil zamorski delavec umorjen ter za ta umor obdolžili politične "bose."

Javno mnenje je postalo še bolj razburjeno, ko je časopisje obdolžilo policijo, da je ona odgovorna za izginotje omenjenega delavca, nakar se je vršila proti policiji preiskava, toda je sodnija preiskava ustavila in policijo oprostila vsake krivde.

Obžalovati je, da je prišlo v Barbertonu do tega incidenta, vendar je treba priznati, da so nekatera manjša ameriška mesta prava torišča političnega in plemenskega sovražništva, ki je že davno prestopil vse meje amerikanizma ter sliči fašizmu, ki ga prakticirajo v Italiji. Ameriška ustava jamči državljanom svobodo tiska in govora, kar naj bi si zapomnili mestni očetje in naduti policaji, ki so tu radi državljanov in davkoplačevalcev, niso pa tukaj državljani radi njih, kakor morda nekateri teh ljudi domnevajo. . .

Dalje je tudi skrajno slaba in žalostna taktika, tolči po glavah delavcev in mirnih državljanov z blackjacki in krepelci, če da jejo slednji z mirnimi demonstracijami duška svojemu ogorčenju in malodušju radi neznesne depresije in brezposelnosti, ki visi nad delavstvom kakor grozeča huda ura. In da so se naduti policaji, hlapi občine in ljudstva, podstopili dejansko napasti časopisje, odnosno njegove predstavnike, časnikarje, se jim bo to utegnulo še brdiko utepati, ker najbrže ne poznajo sile časopisja, ki je tvorec javnega mnenja, s katerim so morali računati še vse drugačni ljudje, kakor pa kak vaški ali malomestni policaj.

Če verjamete al' pa ne.

Zadnji petek sta se tepla za svetovno prvenstvo Schmeling in Stribling. Odločiti se je imelo: kdo ima močnejšo pest in kateremu se bo prej iz nosa kri ulila, in kateri jih bo več drugemu dal na pisker. Kar nas je takih, ki nimamo političnih služb, smo sklenili, da bomo gledali rokoborbo skozi radio aparat, kar je v danih razmerah najcenejše in človeku se ni treba pehati in drenjati v gneči.

V naši družbi je sedel tudi prijatelj Tone iz Ribnice doma, ki se silno zanima za "fajto" in je vzel v najem prostor najbližje radio aparata. Ta njegov firbec se mu je pozneje slabo obnesel, ker je enkrat, ko je Max treščil Bila po čeljustih, Tone odskočil od radio aparata in se umaknil v varno razdaljo, češ, da se nič ne ve, če ne bo kakšna priletela tudi skozi radio.

Tone je vestno zasledoval potek pretepa in je delal svoje pripombe:

"Aha, dobro ga je! Fajn ga je usekal! Prenizko je meril! O, jej, ta je že fuč! Po nosu ga je mahnil, kaj se pa nastavlja!" In tako dalje. . .

Če je hotel kdo v družbi malo preglasno misliti, mu je Tone takoj zažugal: "Pssst! Tok bode to tiho!"

In po 15. rundi, ko so petnajstkrat povedali, kdo je zmagal, je Tone še sedel nekaj časa na mestu, potem pa se obrne in pravi:

"Lojze, kdo je pa zmagal?"

Tukaj je problem, ki ga morajo rešiti farmerji, zato se tudi do njih obrnem za pojasnilo: Recimo, da bi kolkla izvalila pišče, ki bi imelo dve glavi. In bi to pišče rastle in doraslo in bi postalo kokoš. Pa bi kokoš znesla jajce — ali bi potem obe glavi kokodajskali v duetu?

Mož in žena sta se stepla. Stvar je prišla na sodnijo in za pričo je bil poklican sosed, ki je baje ves potek tragikomedije natančno videl. Žena je najela dobrega odvetnika in ta je skušal vso stvar zvrčiti na moža. Sosed je pa pričal v dobro možu, zato je sklenil odvetnik, da tega sosed postavi na laž in s tem uniči vrednost njegovega pričevanja.

Pa začne odvetnik izpraševati pričo:

"Rekli ste, da je plot med vašim in sosedovim poslopjem osem čevljev visok in da ste vi stali na tleh, ko ste opazovali pretep?"

"Ja, to sem rekel."

"Aha, sedaj vas pa imamo. Kako morete vi, ki merite komaj pet čevljev, gledati čez plot, ki je visok osem čevljev? Gospod sodnik, ta priča laže in zahtevam, da se je ne upošteva."

"Nič ne lažem, gospod sodnik," reče priča, "saj je v fencu velika luknja."

V Chicagu gresta po cesti Mihevc in Jelenc in sta srečala rojaka Dobernika. Pa pravi Jelenc: "Saj je šel mimo, ne da bi te obgovoril. Ali sta mar skregana?"

Mihevc: "Seveda sva. Pomladi, ko je bil v Clevelandu, mi je poslal od tam razglednico, na katero je napisal: 'Želel bi ti, da bi bil ti tukaj.'"

Jelenc: "No, to pa vendar ni nič žavljivega."

Mihevc: "Kako da ni. Na razglednici je bila namreč slika clevelandске norišnice."

Učitelj v šoli: "Cirilček, povej mi, koliko časa sta živela Adam in Eva v raj?"

Cirilček: "Dokler niso jabolka dozorela."

